

PASCAL SMET
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

Vraag nr. 857
van 30 augustus 2013
van KHADIJA ZAMOURI

VLIR-examen voor buitenlandse artsen – Deelname

Buitenlandse artsen die als vluchteling erkend werden, moeten in België een bijzonder lange procedure doorlopen om hier als arts aan de slag te kunnen gaan. In de commissie Onderwijs van 21 februari 2013 werd hierover uitvoerig gedebatteerd (vraag om uitleg nr. 789 (2012-2013)).

De procedure schrijft voor dat NARIC-Vlaanderen (National Academic Recognition Information Centre) onderzoekt of het diploma dat de arts-vluchteling kan voorleggen, gelijkwaardig is en erkend kan worden. Als dat niet het geval is, moeten artsen eerst intensief Nederlands studeren, voordat ze het VLIR-examen kunnen afleggen. Met dit examen onderzoekt de VLIR-commissie ‘Gelijkwaardigheid Diploma Arts’ welke verkorting van de studieduur de betrokkene kan krijgen als hij het Vlaamse diploma van arts wil behalen. Alle Vlaamse universiteiten zijn betrokken bij de organisatie van het examen. Na het examen verneemt de betrokkene in welke studiefase van de Vlaamse opleiding tot arts hij kan starten. De betrokkene kan vrij kiezen aan welke universiteit hij zich inschrijft.

De VLIR organiseert het examen “gedeeltelijke gelijkwaardigheid diploma arts” twee keer per academiejaar: in maart en in september. Het examen bestaat uit twee delen: een schriftelijk examen (multiple choice) en een mondeling examen. Beide delen worden afgelegd in het Nederlands. Als de betrokkene slaagt in het schriftelijk examen, mag hij deelnemen aan het mondeling examen.

De erkenning van buitenlandse diploma’s is een gemeenschapsmaterie. De toelating tot het beroep van arts is een federale bevoegdheid.

De minister gaf tijdens de commissie Onderwijs aan dat de procedure sneller en efficiënter moet worden. Het lijkt in het licht van een aanpassing van de procedure belangrijk te bekijken wat de exacte slaagcijfers zijn.

1. Hoeveel artsen schreven zich in per academiejaar sinds 2004 voor het VLIR-examen?
2. Hoeveel artsen slaagden voor het schriftelijk examen per academiejaar sinds 2004? Hoeveel artsen slaagden niet voor het schriftelijk examen per academiejaar sinds 2004? Wat is het hoogst behaalde cijfer en wat is het laagst behaalde cijfer voor dit examen? Wat is het gemiddelde cijfer? Hoeveel artsen slaagden voor het mondeling examen per academiejaar sinds 2004? Hoeveel artsen slaagden hier niet voor? Wat is het hoogst behaalde cijfer voor dit examen? Wat is het laagst behaalde cijfer? Wat is het gemiddelde?
3. Hoeveel artsen slaagden voor het VLIR-examen gedeeltelijke gelijkwaardigheid, zowel in relatieve als in absolute cijfers sinds 2004? Wat is het hoogst behaalde cijfer en wat is het laagst behaalde cijfer voor het examen? Wat is het gemiddelde cijfer?
4. Welke besluiten trekt de minister uit de slaagcijfers van de afgelopen academiejaren?
5. Wat stelt de minister voor om de procedure sneller en efficiënter te doen verlopen zonder in te boeten aan kwaliteit?

ANTWOORD

1. Het eerste interuniversitaire examen “Gedeeltelijke Gelijkwaardigheid Diploma Arts” werd georganiseerd in september 2003. Sindsdien vindt het twee keer per jaar plaats, telkens in maart en in september.

Van september 2003 tot en met maart 2013 (= 20 examensessies) werd er 189 keer deelgenomen aan het examen : 153 personen, waarvan er 36 gebruik maakten van de tweede examenkans.

2. De score op het **schriftelijke (multiple choice) examen** bepaalt de deelname aan het mondelinge examen : alle deelnemers die 6/20 of meer behalen, worden uitgenodigd voor het mondelinge examen.
 - van september 2003 tot en met maart 2013 behaalden 185 van de 189 deelnemers (98%) een score van minstens 6/20. De 4 deelnemers met een lagere score werden niet uitgenodigd voor het mondelinge examen en kregen het advies om te starten in het eerste jaar van de artsenopleiding (mits slagen in het toelatingsexamen (*)).
 - de gemiddelde score die behaald werd is 9,9/20

Het eindresultaat na **het mondelinge examen** wordt niet uitgedrukt in punten, maar in een advies om te starten in een bepaalde studiefase (= cluster van 60 studiepunten die in het modeltraject in één academiejaar kan worden opgenomen) van het modeltraject van de artsenopleiding in een Vlaamse universiteit naar keuze.

- 8/185 (4,3 %) deelnemers aan het mondelinge examen kregen het advies om te starten in het eerste jaar van de bacheloropleiding Geneeskunde (mits slagen in het toelatingsexamen (*))
- 49/185 deelnemers (26,5 %) werden doorverwezen naar de bachelorjaren (2de of 3de studiefase van het modeltraject – mits slagen in het toelatingsexamen (*))
- 117/185 deelnemers (63,2%) kregen toelating om te starten in de masterjaren (4de, 5de, 6de of 7de studiefase van het modeltraject – deze deelnemers worden vrijgesteld van deelname aan het toelatingsexamen (*))
- Voor 11/185 deelnemers (6%) formuleerde de examencommissie een positief advies aan NARIC voor het verlenen van de volledige gelijkwaardigheid omwille van hun prestaties op het examen. Op basis van dit advies verleent NARIC hen een volledige gelijkwaardigheid met de Vlaamse graad van “Master in de Geneeskunde”.

- (*) Overeenkomstig artikel 68 § 5 van het structuurdecreet van 4 april 2003 is het zo dat alleen wie voor de aanvang van het academiejaar 1997-1998 reeds in het bezit is van een getuigschrift waaruit blijkt dat hij/zij ten minste één studiejaar van een opleiding van arts of tandarts met succes heeft afgerond en op basis daarvan kan toegelaten worden tot het tweede studiejaar of een hoger studiejaar, wordt vrijgesteld van het toelatingsexamen.

Volgens het minidecreet (10 februari 2006) wordt aan artikel 68, §5, een vierde lid toegevoegd.

‘Ze geldt evenmin voor personen die in het buitenland een diploma van arts of tandarts hebben behaald en die de toelating hebben om zich aan een universiteit in Vlaanderen in te schrijven voor een masteropleiding in het studiegebied Geneeskunde of in het Studiegebied Tandheelkunde)

Tabel : Resultaten schriftelijk examen uitgezet tegenover de studiefase van de Vlaamse artsenopleiding waarin de deelnemers zich mag inschrijven na het mondelinge examen

	0/20	3/20	4/20	5/20	6/20	7/20	8/20	9/20	10/20	11/20	12/20	13/20	14/20	15/20	16/20	17/20	totaal	
1 ^{ste} studiefase	1	1	1	1	1	3	2	2									12	12
2 ^{de} studiefase					3	5	10	14	3	2	1						38	49
3 ^{de} studiefase						1	3	6	1								11	
4 ^{de} studiefase					1	2	12	6	26	11	3	3	1				65	
5 ^{de} studiefase							1	3	4	6	4						18	
6 ^{de} studiefase									4	3	8	5	5				25	
7 ^{de} studiefase									1	5		1	1	1			9	
V.G.							1			1	2	2	2		2	1	11	
totaal	1	1	1	1	5	11	29	31	39	28	18	11	9	1	2	1	189	

3. Zie hierboven vraag 2
4. De organisatie en visie op de gezondheidszorg en op de rol van de arts kan zeer uiteenlopend zijn. Deze verschillen uit zich in de artsenopleiding die in het land van herkomst gevolgd wordt en in de competenties die daar van een afgestudeerde arts verwacht worden. Het VLIR-examen peilt in hoeverre de buitenlandse artsen over de competenties beschikken die van een Vlaamse afgestudeerde arts verwacht worden.

Het schriftelijk examen vormt duidelijk geen barrière (98% stroomt door naar het mondeling examen ; gemiddelde score : 9,9/20). Op basis van het mondelinge examen krijgt 2/3 van de deelnemers toegang tot de masterjaren van een artsenopleiding aan een Vlaamse universiteit en 6% een volledige gelijkwaardigheid met de Vlaamse graad van “Master in de Geneeskunde”. Mogelijk is de kennis van het Nederlands als examentaal een factor die de slaagkansen in het mondeling examen beïnvloedt, maar het is een feit dat de houder van een buitenlands artsdiploma uiteindelijk als arts in Vlaanderen ook in staat moet zijn op een hoog niveau in het Nederlands met de patiënten te communiceren.

Het organiseren van een examen is de meest objectieve manier om te meten of een diplomahouder de “learning outcomes” van een bepaalde opleiding gehaald heeft en over de vereiste competenties beschikt.

Het is wel belangrijk dat de kandidaat-deelnemers een beroep kunnen doen op een degelijke begeleiding om zich op het examen voor te bereiden en dat de informatie over het examen voldoende toegankelijk is.

5. De Vlaamse Regering heeft op mijn initiatief een nieuwe procedure goedgekeurd op 14 juni 2013 dat van kracht is gegaan vanaf 1 september 2013 en die moet leiden tot een snellere afhandeling van de aanvragen. De nieuwe procedure, op basis van de Lisbon Recognition Convention van de Raad van Europa & UNESCO van 1997 (The Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region), gaat ervan uit dat het buitenlands hogeronderwijsdiploma wordt erkend, tenzij er een substantieel verschil is. De bewijslast van het substantieel verschil ligt bij de ontvangende erkenningsinstantie (NARIC-Vlaanderen) en wordt gebaseerd op adviezen van experts. Na de (eventuele) vaststelling van het substantieel verschil zal een examen worden opgelegd voor de (gedeeltelijke) erkenning. Met de VLIR/VLUHR zal ik overleggen hoe hun werkwijze kan ingepast worden in die nieuwe procedure.